

מביניהם. וְלֹא יִהְיֶינָה לֹוֹן בְּאַתְרֵינוּ סְגִיאוֹת אֶלָּא דְּבַר קָצוּב, דְּלֹא יִהְיֶה תְּקוּמָה לְנַפְּלוֹ דְּלִהוּן, וְאַפִּילוּ חַיֵּי שְׁעָה וּלְכַן הֵם לֹא נוֹתְנִים לֵהֶם בְּמִקּוּמוֹת רַבִּים אֵת כֹּל צָרְכָם אֲלֵא רַק דְּבַר קָצוּב בְּכַדֵּי שְׁלֵא תִּהְיֶה תְּקוּמָה לְנַפְּלֵיהָ שֶׁל הַחֲכָמִים שְׁבוּזָה אִפִּילוּ חַיֵּי שְׁעָה הֵם לֹא יוֹכְלוּ לַחְיוֹת. וְכֹל הַחֲכָמִים וְאַנְשֵׁי חֵיל וְיִרְאֵי חֵטָא בְּצַעֲרָא בְּדוּחָקָא בְּיַגְוֹנָא, חֲשִׁיבִין בְּכָלָבִים וְאִז כֹּל הַחֲכָמִים וְאַנְשֵׁי חֵיל וְיִרְאוּ הַחֵטָא יִהְיוּ בְּצַעַר וּבְדוּחַק וּבִיגּוֹן כִּי הֵם יִהְיוּ נֹחֲשִׁים בְּעֵינֵי הָעָרֶב רַב כְּכֻלָּבִים. (מִיכָה ד) בְּנִים הַמְּסוּלָּאִים בְּפֹז אֵיכָה נְחָשְׁבוּ לְנַבְלֵי חָרָשׁ בְּרֵאשׁ פֶּל חוּצוֹת. דְּלֹא אֲשַׁכְּחוּ אַכְסֵנְיָא בִּינֵיהוּ וְעֲלִיהֶם נֹאמַר בְּנִים הַמְּסוּלָּאִים בְּפֹז וְגו' מֵאַחַר שֶׁהַחֲכָמִים לֹא יִמְצְאוּ אַכְסֵנְיָא בִּינֵיהֶם.

בגלות האחרונה הערב רב יהיו הראשים של ישראל

וְאַיְנוּן עָרַב רַב, אֵינּוּן עֲתִירִין, בְּשִׁלּוּחַ, בְּחֻדוּוּא, בְּלֹא צַעֲרָא, בְּלֹא יַגְוֹנָא כְּלָל, גְּזֻלְגִין מְאִרֵי שׁוּחַד, דְּאֵינּוּן דִּינִין רִישֵׁי עָמָא וְאִלוּ הָעָרֶב רַב הֵם עֲשִׂירִים בִּיּוֹתָר שְׁלֹכְנֵהֶם בְּשִׁלּוּחַ וּבְשִׁמְחָה וּבְלֹא שׁוּם צַעַר וּבְלֹא יַגּוֹן כְּלָל וְכֵן הֵם גְּזוּלִים וּבְעֲלֵי שׁוּחַד ע"י שֶׁהֵם

אור הרשב"י

בן מנוול אב בת קמה באמה כלה בחמותה אויבי איש אנשי ביתו פני הדור כפני הכלב הבן אינו מתבייש מאביו ועל מי יש לנו להשען על אבינו שבשמים.

יחרב והגבלן ישום ואנשי הגבול יסובכו מעיר לעיר ולא יחוננו וחכמת סופרים תסרה ויראי חטא ימאסו והאמת תהא נעדרת נערים פני זקנים ילבינו זקנים יעמדו מפני קטנים (מיכה ז')

הלימוד היומני

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

הדיינים וראשי העם. (בראשית ו) **כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמֶס מִפְּנֵיהֶם,**
עַל־יְהוּ אֶתְמוֹר (איכה א) **הָיוּ צָרִיחַ לְרֹאשׁ** ועליהם נאמר 'כי מלאה
 הארץ חמס מפניהם' וכן עליהם נאמר 'היו צריח לראש' [קצח] מאחר שהערב רב הם יהיו
 הראשים של ישראל. **בְּאוֹמְאָה עֵלְךָ וּמָנָא תִנְיִנָּא, בְּחֵי יְהוָה**
עֲבֹאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים, דְּכָל אֱלִין מְלִין
לָא יִפְלוּן מִפּוֹמָךְ, בְּכָל יְכַלְתְּךָ לְמַלְלָא בְּהוּן קַמִּי
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹאֲחִזְאָה דוֹחְקָא דְלִהוּן ואמר הרעיא
 מהימנא לאליהו הנביא שהנה אני משביע אותך פעם שניה בחי ה' צבאות אלהי ישראל
 יושב הכרובים שכל אלו הדברים שאמרתי לא יפלו מפיןך ובכל יכולתך תדבר בהם לפני
 הקב"ה ולהראות לפניו את הדוחק והצער של לומדי התורה בכדי שיחיש במהרה את
 הגאולה השלימה בב"א. (ע"כ רעיא מהימנא).

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם הקב"ה נמצא עם ישראל בכל מקום

אִישׁ כִּי יִפְלִיא לְגִדּוֹר וְגו'. (במדבר ו) **רְבִי אֶלְעָזָר פָּתַח** לבאר
 את הפסוק והקדים לבאר את מש"כ, (ישעיה ג) **מְדוּעַ בָּאתִי וְאִין**
אִישׁ וְגו' ואמר רבי אלעזר. מְדוּעַ בָּאתִי [קצט]. **כַּמָּה חֲבִיבִין**
אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל קַמִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבְכָל אֲתָר

אור הרשב"י

[קצח] כדאיתא בנישין דף נו עמוד ב' היו צריח [קצט] הרמ"ק לא גורס מדוע באתי.
 לראש וגו', כל המיצר לישראל נעשה ראש.

הלימוד היומני

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

דְּאֵינּוֹן שְׂרִיין, קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא אֲשֶׁתְּכַח פִּינִיחֹו, בְּגִין
 דְּלֹא אַעֲדִי רְחִימוּתָא דִּילִיָּה מְנַחֲוֹן בא וראה כמה חבבים ישראל
 לפני הקב"ה שבכל מקום שהם נמצאים הקב"ה נמצא ביניהם מאחר שהוא לא מסיר את
 אהבתו מהם לעולם כי תמיד הוא משרה את השכינה ביניהם, מַה בְּתִיב, (שמות
 כה) וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם. וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ
 סֶתֶם, דְּכָל בֵּי כְנִישְׁתָּא דְעֵלְמָא מִקְדָּשׁ אֶקְרִי. וְהָא
 אוּקְמוּהִי. ולכן מה כתוב ועשו לי מקדש וגו' דהיינו שכתוב 'ועשו לי מקדש' בסתם

להורות שכל בית כנסת בעולם הוא נקרא מקדש וכמו שלמדנו [ד].

אשרי אותו אדם שהוא נמצא מעשרה ראשונים בבית הכנסת

וְשָׁכַנְתָּא אֶקְדִּימַת לְבֵי כְנִישְׁתָּא זְפָאָה הַהוּא בַר נָשׁ
 דְּאֲשֶׁתְּכַח מְאִינּוֹן עֲשָׂרָה קְדָמָאָה בְּבֵי
 כְנִישְׁתָּא והנה השכינה מקדימה לבוא אל בית הכנסת ולכן אשרי אותו אדם שהוא
 נמצא מעשרה ראשונים בבית הכנסת [דא], בְּגִין דְּבַהּוּ אֲשֶׁתְּלִים מַה

אור הרשב"י

שם להתפלל שם, ולא כאותם שיהיו מעשרה
 ראשונים בבית הכנסת ואח"כ הולכים להתפלל
 בבית הכנסת אחרת ששם אינם מעשרה
 הראשונים, וכנ"ו בשער הכונות לרז"ל. וכשם
 שמצוה להיות מיו"ד ראשונים בשחרית, כן
 מצוה ג"כ במנחה ומעריב. וכל המקדים יותר
 הוא קרוב אל הקדושה יותר ושכרו יותר. וכשם

[ד] כדאיתא במגילה דף כט עמוד א' ואהי להם
 למקדש מעט, אמר רבי יצחק: אלו בתי כנסיות
 ובתי מדרשות שבבבל. ורבי אלעזר אמר: זה
 בית רבינו שבבבל.

[דא] ופסק הבן איש חי שנה ראשונה פרשת
 מקץ סעיף א' מצוה על האדם להיות מעשרה
 ראשונים בבית הכנסת. ועיקר המצוה שישאר

הלימוד היומיומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

דַּאֲשַׁתְּלִים, וְאִינוֹן מִתְקַדְּשֵׁי בְּקִדְמִיתָא בְּשִׁכְנִיתָא. וְהָא

אַתְמַר כי בהם נשלם מה שנשלם, דהיינו שהם נעשים מרכבה לעשר ספירות המלכות

שבזה הם נוטלים שכר כנגד כולם כי הם העיקר מאחר שהם מתקדשים בקדושת השכינה

לפני כולם וכמו שכבר למדנו [רב]. וְהָא בְּעֵינָא דִּישְׁתַּכְּחוּ עֶשְׂרָה

בְּזִמְנָא חֲדָא בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא. וְלֹא יִיתוּ פְּסָקֵי פְּסָקֵי, וְלֹא

יִתְעַבְּב שְׁלִימוֹ דְּשִׁיפִין והרי צריך שימצאו עשרה אנשים בזמן אחד בבית

הכנסת ולא יבואו מעט מעט [רג] אלא צריך שהם יכנסו כולם בבת אחת מאחר שלא יתעכב

שלימות אברי השכינה (רמ"ק), וְהָא בְּר נָש בְּזִמְנָא חֲדָא עָבַד לִיה

קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְקִין לִיה פְּחָדָא כָּל שִׁיפֵי, וְהָא

הוּא דְּכַתִּיב, (דברים לב) הוּא עֹשֶׂה וְיִכּוֹנְנֶהָ כי כך עשה הקב"ה

אור הרשב"י

[רג] והקשו המפרשים שהרי בפרשת תרומה קל"א ע"א כתוב שאפילו אם אחד מקדים או הקב"ה משתעשע עמו ומתפיים עם האחרים מאחר שכתוב ואין איש ולא כתוב ואין עשרה ולמה כאן כתוב שצריך שיבאו כל העשרה כאחד.

וישב הרמ"ק שכאן מדובר שצרייך שיהיה עשרה כאשר מגיע זמן תפילה ובפרת תרומה קאי שהאחד הגיע קודם וזמן תפילה.

והמק"מ יישב שכאן הוא למצווה מן המוכרח אבל אם מקדים אפילו אחד או אין כוונת הקב"ה.

והאור החמה יישב שכאן הכוונה שכולם יהיו ביחד בביה"כ ולא אחד יבוא ואחד יצא.

שמצווה להיות מעשרה ראשונים כך מצווה להתעכב עד שלא ישארו עשרה בבית הכנסת, וכמ"ש שצריך להזהר שלא יצא ראשון מעשרה האחרונים, שהראשון לעשרה האחרונים כשיצא מבית הכנסת הוא העיקר הגורם סילוק אור השכינה מבית הכנסת, ועיין אליהו רבא סי' צ"ג אות א' וחסד לאלפים שם ועוד אחרונים.

[רב] כדאיתא בכרכות דף מז עמוד ב' ואמר רבי יהושע בן לוי: לעולם ישכים אדם לבית הכנסת כדי שיוכה וימנה עם עשרה הראשונים, שאפילו מאה באים אחריו – קבל עליו שכר כולם. שכר כולם – סלקא דעתך? אלא אימא: נותנין לו שכר כנגד כולם.